

PAUL SIVULLIICH TUYUUTIŃICH THESSALONICA-ĠMIUNUN

İlitichuqqutit

Thessalonica nunaqqıppaunaruq Rome-miut nunañanni Macedonia-mi. Paul-gum añaayyuvik isagutiñanığaa tavrani Philippi-miññaqami. Aglaan ilañisa Jew-guruat paaqlañanığaat Paul savaalluatana qıñıgalaqamırruñ ukpiqtuagıqtıtchıruaq Jew-gunıtchuanik Jew-guniğmun sua saqusağaluaqtuanik. Tavra Paul aullaqtuksrağunaruqunnıi Thessalonica-miñ Berea-mukłuniasii. Aquvatıgıun Corinth-mun tikiññami tuyuusiaqanaruq kiliktuutınik avılaitqanmiñiñ Timothy-miñ añaayyuvikun Thessalonica-mi.

Paul-gum Tuyuutiqqaanıch Thessalonica-ğmiunun tuyuutaunaruq qapıñaisaqsaqługıch ukpiğniaqtuanıch. Quyyatıgıñagaa tusaayugaaqallaaniñi ilıñıkkun ukpiğniağniğakkun nakuuqqutıñakkullu; itqatıñıgıllı qanuq iñuñatılaamiñik akunganniinnami, sulı apıqtıñıch ukua Christ-gum qaitqıgñiğniksrañagun kiuvlugıch: İmmaimña ukpiğniaqtuag tuquruag Christ qaitqıñauñnagu ilaullaniagaluqpa iñuggunmi isuitchuamun qaiyu-maaqtuamun taimanıgu utıqpan? Qakuguimña Christ utıgıñıqpa? Paul tuyuqamıgi uqallautıñagı kiika savaquvlugi qıñıuıgıgı niğııkkunmi utaqıllıgımk Christ-gum qaitqıgñiğniksrañanik.

Avgutit

Sivullıqsaağun	1.1
Quyyatıqagñıglu nanğaiñıglu	1.2-3.13
Silğıqsuun ukpiğniaqtuagunıkn	4.1-12
İtqanıyautit qaitqıgñıksrañagun Christ	4.13-5.11
Aqulliich silğıqsuutit	5.12-22
Ağıusaun	5.23-28

1 ¹Paul-lu Silvanus-lu Timothy-lu tuyuqtut ukuniña tuyuutınik añaayyulıqıruanun inıqpanımi atıqıqtuami Thessalonica-mik, atausıññuqataunaruñ God-mun Aapamun, Atanıgmullu Jesus Christ-mun. Naglıktuusiaqpaqagıtchısuq tutqıunmıglu.^a

İñuuniağniğat Ukpıgıtaallu

²Quyyavıgısuugıkpıt God ataramik, quyyatıgıvlusi iluqasi, ataramik itqaumavlusi añaayyutıptıñı. ³Quyyavıgıgıga God Aapavut pisıgıvlugıch savaasi qanuq ukpiqtuagıvlusi, sulı sıgğaqutısi qanuq pıvıuttaqsrıvlusi, igłutuutilgıniqısilu qanuq niğıugiugaqługu qaitqıgñıksraña Atanıpta Jesus Christ. ⁴Anıqatıit, God-im pıvıuttağırañasi, ilısimarugut God-mun piksraqtaagıñatılaavsiññik, ⁵qanuq alğaqsrıutıgıktıgı tusaayugaagıksuaq ilıvsiññun, uqalulıñıñakun pıñıtıchıq, aglaallu İlitqusıgıksuam suanğataagun, nalupqınaiqsruutıpiğatıakullu. İlisımmımsı qanuq iñuñatılaaptıñnik akunnavsiññi ilıvsi pisıgıvlusi. ⁶Aası ilıvsi pıñıarraqsıñarusıliı uvaptıktun Atanıqtullu, akuqtuqługu tusaayugaagıksuaq, quvıasıutıqıqłusi İlitqusıgıksuamiñ, qanıtupayauraq naglıksaqtıtaugaluaññavsi.^b

^a 1.1 Ac 17.1. ^b 1.6 Ac 17.5-9.

⁷Tainna pikavsi, ilivsi tuvraaksriinarusi iluqaiññun ukpiqtuaguruanun Macedonia-mi Greece-mi. ⁸Qanuq ilivsi siamingagiksi tusaayugaagiksuaq iluqaiññun nunañiñun Macedonia-vlu Greece-lu. Aasiisuli tusaayugaag ukpigutiqağnivsigun God-mun siamingammuiq sumulliqaa, uvaptiñnun-unnii quliaqtuagiraksraiqlugu. ⁹Suli quliaqtuagutigaatigut qanutun niğummaanmatun-unnii pağlativsi itilaanjanik uvaptiñnun, suli quliaqtuagivlugu muminatilaaqsi savaurriñivsiñiñ inuuraqpañnik savautisuklugu inuuruq ilumullu ittuaq God. ¹⁰Quliaqtuagimmigaat niğiugniqsi God-im Iğñiñjanik qilañmiñ, Jesus-mik, ilaan añipkañaraanik tuqqunmiñ, annaurriruaq uvaptiñnik God-im tatavsautiksrautaaniñ.

Paul Savaanji Thessalonica-mi

2 ¹Qanuq ilivsiñiñi ilisimarusi, aniqatiit, ullautiniqput ilivsiññun asi-liqutañaitchuq. ²Ilisimarusi qanutun nagliksaaganiktilaaptiñnik suli kanñunaqtuakun añalatañaitlaaptiñnik Philippimi. Naaggasuliuvva God-ipta qapiñaisaagaatigut algaqsruitquvluta ilivsiññun ilaan tusaayugaagiksuañnik kasuigaluaqtilluta akililiqisuutiqañnik. ³Ukpiliquuqavsi sagluuqtuagluta piñaitchugut, naagga allatuqtauluta, naagga nipuqsailuta ilivsiñnik, ⁴aglaan ukpiliquuñagivsi uvagut God-im iviğaumagivluta, piksraqtaagñammatigullu algaqsruutigitquvlugu tusaayugaagiksuaq. Algaqsruinitchugut iviğagniuqağsiññağlugich inuich, aglaan iviğagniaqlugu God, naipiqtuqtuaq iluqaiñnik kipigñiuğutiptiñnik sivunniugutiptiñniglu. ⁵Qanuq ilisimarusi uvagut qañannii algaqsruinitchugut ilamarrutiginiaglugu, naaggaunnii piññağutigilugu kaviuğilugich sugauttasi. God-im taamna ilisimagaa. ⁶Suli algaqsruinitchugut inuñnun nanğaquluta, ilivsiññun-unnii naagga allanun. Nalaunğaluağmiuq nanğaquupağgupta ilivsiññun, uvagut Christ tilirağivluta. ⁷Aglaan uvagut piqłuktañaitchugut akunnavsiñiñ, piłaaqtitun qaunaksriuatun miqłıqtumiñnik. ⁸Uvagut piviuttağiliqpañagivsi, piqpañnaqsivaiññusi uvaptiñnun piqatigiymaliñagivsiunnii inuğgutiptiñni, piqatigiymammatuttauq God-im tusaayugaagiksuañjanik. ⁹Nalupqinaitchuq itqaumatilaaqsi qanutun savañaitlaaptiñnik sigğaqinaitlaaptiñniglu, aniqatiit, algaqsruutigikaptigu ilivsiññun tusaayugaagiksuañja God-im savañarugut unnuamiñu uvlumiñu nañniğunjitkaluaqlugu nallipayaaqsi pamağipkağluta.^e

¹⁰Ilisimarusi, God-ttaaq ilisimammuiq, uvagut inñiqusiqput ilivsiñnik ukpiqtuanik piłutaitñjaruq, suli nalaunğavluni, pasiñagumiñaiññuniñ. ¹¹Qanuq ilisimarusi añalanğagivsi aapauruaq miqłıqtumiñnik añalatchiruatun ilivluta. Uvagut silğiqsunammigivsi qapiñaisaaqlusiñu pitquripiaqluta ilivsiñnik atausiullaavlisi, ¹²inuutquvlusi nalliummatilusi God-im inuusiğitqukkañanun, quqañammasi piqatautquvlusi ataniğnaqunmiñi kamañanunmiñiñu.

¹³Aasiisuli quyyavigimmigikput God ataramik uumuuna, ilivsi akuqtuqavsiñu uqalua God-im tusaañakkaqsi uvaptiñniñ, akuqtuñaitkiksi uqalugipkaqtağlugu inuñnun aglaan irrusipiağatanatun, uqalua God-im, savaktuq ilivsiñni ukpiqtuani.

¹⁴Qanuq tuvrautirraqsiñarusi añaayyuliqiruañiñun God-im Judea-miittuanun, atausiñjuqatañaruanun Christ-mun. Iliñisittuauq nagliksaaqtinğakkañisitun nunatqatiñisa, ilivsiñsuaq nagliksaaqtinmigaasi nunatqativsi.^f ¹⁵Jew-guruat tuqunğagaat Ataniq Jesus, uqaqtauruallu God-mun, aasiisuli uvagut anilłuta. Tamatkua Jew-guruat akililiqisuğaiç God-lu inuiliñu.^g ¹⁶algaqsruitchailirağluta Jew-ğunitchuanun annaurrautqunjitkaluağlugich. Tainna pikamiñ Jew-guruat piłuksirut piłuksilğutilaamiktun mañjuumiktun. Kiisaimmaa God-im tatavsarraqsivai.

^c 2.2 a Ac 16.19-24. b Ac 17.1-9. ^d 2.4 Ga 1.10. ^e 2.9 Ac 18.3; 2 Th 3.8. ^f 2.14 Ac 17.5.

^g 2.15 Ac 9.23,29; 13.45,50; 14.2,5,19; 17.5,13; 18.12.

Paul Kipigniuqtuq Taututqiguklugich

¹⁷Aniqatiit, aullaqapta ilivsiññiñ piisaaquuallaanikapta piigulaiññusi sumikunnii tautuvsaagupianagivsi, tavraasii utigniapijanagaluauqtugut ilivsiññun. ¹⁸Uvaña Paul ullagupiaḡaluaḡivsi. Qaiñiatatqigaagaluauqtuḡa, Satan piñaiñutchiqsuḡaḡaḡa. ¹⁹Uvvami sum nigiuqtitpatigut quviasukkumaaqtiññutalu kanñusuksa-ḡumaanñiññutalu sivuḡaani Atanipta Jesus ilaa qaikpan? Ilivsi. ²⁰Ilivsi ukpiqtuaguruat kamasaaḡutiginiḡivsi quviasuutigilusi.

3 ¹Tavra iḡlutulguilikapku uñjarrin qanuqtilaavsiññik qimaktauyumallinaruḡa Athens-mun kisiñḡuḡluḡa, ²aasii tiliḡagikput Timothy, aniqatikput, God-im kivḡaḡa alḡaqsruiniḡmun tusaayugaaḡiksuananik Christ, suanasiḡaaquvlusi ukpiḡutivsiññi qapiñaisaaḡusili, ³iñunmun kimulliqaa nipuqsauññiññi ukpiḡniksravisiññiñ tamatkua nagliksaaqtirrusiat piññaisa. Ilivsi ilivsiññi ilisimarusi piksraqtaagunatilaavsiññik nalautaksraḡivlugu nagliksaaqtitauniq. ⁴Qanuq nayuutiḡḡapta ilivsiññun, uqautiḡagivsi sivuani nagliksaaqtitauniḡniḡvḡluta. Taamna nalaurraqsiḡaruḡ ilisimammusi. ⁵Tavra iḡlutulguilḡaluaqapku uñjarrisiga ilivsiḡun, tiliḡagiga Timothy ilitchuḡiyaqtuquvlugu ukpiḡutivsiññi qapiñaitkaluaḡmagaavsi-suli, piñjiksraqḡuḡa ilaanni qanutchikun Tuunḡaḡmun killuqsaaqtinniaḡasugalusi, aasii uvagut siḡḡaqtikput alḡaqsruikapta ilivsiññun anniqsuutaunaiḡniḡasugalugu.

⁶Pañmapak-aasii Timothy utiḡaruḡ ilivsiññiñ, aasii quliaqtuḡu-
tiviluta tusaayugaalluatanik ilivsi ukpiḡutivsiḡun piviuttaqutivsiḡullu. Quliaqtuḡutimmigaatigut ilivsiññun ataramik itqaumalluataḡuuniv-
ḡluta, sulii tautugumasuunivḡluta, uvaptiḡnuttuauq tautugulimipkaqtillusi. ⁷Tamatkua iluqaḡmiḡ tusaayugaalluataat ilivsiḡun ukpiḡutiqaqtuiññiḡ-
nivsiḡullu qapiñaiqsaañḡaḡaḡaḡa, qanutupayauraq iñuilliuqtitaḡaluaqtilluḡa
nagliksaaqtitauvluḡalu. ⁸Iḡlutuḡumiññiḡsigiga sunapayauraq ilitchuḡianikama
ukpiḡutiqaqtilaavsiññik-sulii suanaruamik Ataniḡmi. ⁹Quviatchapiaḡataḡivsi
ḡa sivuḡaani God-ima. Qanutun quyyavigiyumiññiḡtigigiga God naamasilugu
quyyatigilusi. ¹⁰Unnuakkaluami uvlukkaluamiḡu aḡaayyuupiḡuuruḡa tautuvsa-
ḡukḡusi, aasii ilisautilusi sunik ilitchuḡiññiḡavsiññik ukpiḡutiqaḡnikullu Christ-mi.

¹¹Pañmapaktuq God-ipta Aapam ilaan, Ataniptalu Jesus, sivunniḡliuḡ
iḡlauyaaksraqput ilivsiññun, ¹²aasiisuli, Atanḡuptuq aḡliḡkavsaasuḡruḡliuḡ
piviuttaqutiniḡisi avanmun, allanullu iñupayaanun, uvaguttauq
piviuttaqutiqaqtilaaptiktun ilivsiññun. ¹³Tainna piguvsi, tuniqsimaniaqtusi
ukpiḡutivsiññi pasirauniaññiḡlusi, sulii piḡuutaiḡlusi, akuqtuḡnaḡumiññiḡniḡiaqtusi
God-mun Aapaptiḡnun Ataniqput Jesus qaikpan piqatigilugich iluqaḡisa ilaan
ilaḡuaqtaunaruat iñunni.

Iñuuniaḡniḡ Iviḡaumavlugu God

4 ¹Aasiisuli aniqatiit, kiiqsruḡivsi siḡḡiqsuḡḡusili atausiñḡuqatigiani-
ñkavsiuḡ Ataniḡ Jesus, iñuutquvlusi tuvraḡluḡu ilisaurrutikput ilivsiññun,
iviḡaumagikkanaḡa God-im. Tainna iñuusaaniḡaluaḡmiḡsi, aḡlaan uvaña
sivunmuktuḡlusi-sulii iñuutquḡivsi. ²Qanuq ilisimagisi sut ilisaurrutigiḡaruat
ilivsiññun ataniḡnaqutaagun Atanḡum Jesus. ³God-im iñuutquḡaasi iñuusiqaḡlusi
ilaḡuaqtaunaruani inmiññun, ilaksianaiḡlugu allatuun, ⁴ilivsi atausiullaalusi
ilisimatquvlusi qanuq qaunaginaqtilaamik inmun, piḡuutaiññiḡiaḡluni, sulii
nalliummatiluni God-mun pigiyumiññiḡsiḡluni. ⁵Añalatinnasi kipigniuḡutivsiññun
allatuḡumiññiḡsiḡlusi, ukpiñaitchuatitun iñuktun naluruatun God-mik. ⁶Tavra

^h3.1 Ac 17.15. ⁱ3.6 Ac 18.5.

kiñaliqaa kamaksriñiñnami aasii saglutağlugu aniqatini allatuağilugu tuvaaqataa, qanuq Atangum tatavsagnağai iluqaisa tainna piruat, kiliktuammağiksaanğagivsi taavruma sivuani. ⁷Qanuquvva God-im sivunniutigijaitkaa uvagut iñuutquluta piłunmi, aglaan iñuuniaquvluta piłuutaiłluta. ⁸Taamna pisigilugu, kiñaliqaa iñuusunjtichuaq kamagilugich taapkua pitqurat, kipuqlajitichuq iñunmik aglaan God-mik, aitchuiruamik Iitqusigiksuañnik ilivsiññun.

⁹Sivuniğilugu piviuttaqputaat aniqatit, tuyuqtitunjtichusi kimigliqaa qanuq ilivsi ilivsiññi ilisaurrusiaqanarusi God-miñ piviuttaqputitquvlusi avammun, ¹⁰aasiami ilumutun piviuttağigisi iluqaisa aniqatit iluqaani Macedonia-miittuat. Aglaan aniqatiit, uvagut siłğiqsuğivsi kiikaasuli piviuttaqputitquvlusi. ¹¹Kipigñiuttağiqpak siun iñuusuglusi piallataiłlusi, sulı ilaksianajigugich allat iñuich, akiññagniluglusi iñuuniłlutiiksraivsiñnik, tuvrağlugu piraksriutikput ilivsiññun. ¹²Taamna piguvsiun, ukpiñaitchuat isummatigillutağñağaasi, sulı ilivsi nayummatiqagnañjtichusi pamatillusi allanun iñunñun.

Ataniq Qaiñiaqtuq

¹³Aniqatiit, pañmapak aglaksaqtuña sivuniğivlugich siñktuat tuqqunmi. Iłisimalluataqugiga taamna ilivsiññun, isumaaqpaquñiłlusi allatun iñuktitun niğjugaitchuatun iñuggunmik isuitchuamik. ¹⁴Ukpiğikaptigu Jesus tuqunanjıluğuvu aasii anımmıvluni, tainnatuttauq ukpiğiyumiñagmıgıktuq Jesus qaitqıktan, God-mun qaiqatigıpkagnağniługich ilaanun tamatkua siñiksarıuarat tuqqunmi. ¹⁵Uqallautıgıvsi iğulıktanıtchuamik Atangum uqallautaanik uvammun, uvagurguuq iñuuruaguut iñuuniğupta Atangum qaitqıgñıjanunaglaan, sivulıkkumiñaitkivut tamatkua siñktuat tuqqunmi. ¹⁶Qanuq Ataniq ilaa atqagnaıqtuq qılanmiñ ququullatıgilugu kamanıqtuq piraksriun, qaukhiata isağulğich ququullataanik, sulı nıpaanik God-im nıpaıuqluktataata. Aasii tuqunıuarat, atausıñıjuqatıgıñıjavlugu Christ, anıqqağñaıqtut. ¹⁷Aasıiıı uvagut iñuuruaguut mayuurraunıaqtuğut piqatıgilugich nuvıyanun, paagluguvu Ataniq sılamı, aasii nayuaqsıluğuvu ilaa isuitchuamun. ¹⁸Quvıasaagutısitıchi avammun taapkunıña uqalunınik.

Itqanaitchıtıchi Atangum Qaiñıksrajanun

5 ¹Tavra anıqatiit, tuyuqtitunjtichusi iñunmik kimigliqaa uqallautısuğlusi qakugu Atangum qaitqıgñıaqtılaanınik, naagga sut piyumaatılaaksrañiñnik Ataniq qaiñaiññaan. ²Ilivsıvsauq ilısimalluatağmısi Atangum qaiñıksraıtaa niğiıllautıniaqtılaanınik, tıglıgayuktıtun unnuakuıqtuıatun. ^k³Iñuıch uqauragnaıqtıllugıch inna, piıllataıtıchuq, tupınñanaitıchuğlu, tavrıññatıchiaq piyaqquıtım kasuğai, aasii qanuğluguvu nağanıñaitkaat. Ağnatuttauq aulayıautıkkarıjatun tavrıññatıchiaq, tainnıptaıuq taamna piyaqquun tıktıkyunımiuq tavrıññatıchiaq. ^l⁴Aglaan ilivsi anıqatiit, niğıuıktuıagurusi Atangum qagğıvıksraıtaanik, niğiıllıaqtaunıanjıtıchusi tuparıaulısi, tıglıgayuktım tupaimmatun iñuıch unnuami. ⁵Qanuq iluqası miqıhtuğıgıgaası qaummaum uvlıvlu, nalaunñarualıqıraıvılsı. Miqıhtuğıñıtkaatıgıt taaqtuam unnuavlu, piğııtıchuanınik savaaqagłuta. ⁶Tavraasıı, ataramık itqanarıırtıllakput ilaan qaitqıgñıksraña nalaunñarualıqıluta, iñuktıtun itqumarıuatun nalıksrıñıñıtıchuatıllu. Irrısqarıñıtıcha allatun iñuktıtun itqanıñıtıchuatun, sıñıktuıatun iłıtıñ. ⁷Qanuq unnuaq sıñıksağıvıksrağıqtuıatun, sulı iñunñun imıñasıvııvlunı, tainnatuttauq tamatkua piğııtıchualıqııgıqtuıat isumaaluıttıgıñıtkaat itqanaitıchuğlutıñ Atangum qaitqıgñıksrajanun, nalaunñarua-kıllu iñuunıagıñımun. ⁸Aglaan, uvagut iñuunıqapta ilısimavluguvu Atangum

^l 4.15-17 Mt 24.30-31; Mk 13.26-27; 1 Co 15.51-52. ^k 5.2 Mt 24.43; Lk 12.39; 2 P 3.10. ^l 5.3 Is 13.8.

qaiñiaqtilaana, kiikaa iñuuta nalaunjaruakun. Itta anjuyaktitun annuḡaaqquatuat anjuyaunnani pisiktailisini akilñiñ, uvagut pigivlugu ukpigun piviatuqqullu satqagutigimmatun, sulii annagummarvut niaquuḡiitkutigimmatun.^m ⁹Qanuq God-im sivunniḡaitkaatigut tatavsunmun, aglaan piññaktaḡitquvlugu annaun Ataniptigun Jesus Christ-kun, ¹⁰tuqurriḡaruḡ uvaptiḡnik, uvaptiḡnun iñuuqatigutquvluni isuitchuamun, iñuugaluḡniḡupta naagga tuquḡagaluḡniḡupta ilaa qaikpan. ¹¹Tamatkua pisigilugich, qapiḡaisaaḡutisitchi avanmun sivunmuktu-qatigiḡiḡusilu, tainna pigaluḡmiḡlavsii.

Aqulliich Iḡisaurrutit Paḡlasuiqsaḡutillu

¹²Aniqatiit injiulagivsi, isummatigilluataqsigik umialiḡnat atanniqsimanniktuat aḡaayyuliqiruani, sigḡaqiruat akunnavsiññi, tamatkua qauriññiksuiruat ilivsiññik. ¹³Isummatigilluatapiḡataqsigik tamatkua umialiḡnat, sulii ilumun piviatuḡiḡpaglugich pisigilugu savaḡikkaḡat. Piallatiḡaḡiḡusii avanmun. ¹⁴Aasii silḡiqsuḡivsi, aniqatiit, tiliuqsigik ittuaqtit, qapiḡaisaaqsigik qapiḡasiruat, ikayuqsigik suaḡaitchuat ukpigunmiḡni qimmaksautairrutilugich iluḡaisa. ¹⁵Iñuum pimaḡukpasi, suoramikunnii akisaḡnasi pigiitchuamiktauq, aglaan ataramik nakuurualiqiniḡlusi avanmun iñupayaanullu. ¹⁶Quviasugitchi ataramik,ⁿ ¹⁷aḡaayyutiḡaḡitchi ataramik ilivsiññi,^o ¹⁸quyyavigisiḡ God iluḡaisigun piriutigun ilivsiññun, qanuq tainna God-im pitḡugaasi, ilivsi atausiḡnuqataunḡarasii Christ Jesus-mun.

¹⁹Nutqaqtinniaqsaanagu Ilitqusigiksuam savaḡikkaḡa, qamitchiññiḡmatun igniḡmik. ²⁰Asilḡiqrualiñḡagich uqaqtinḡisa God-im uqaluḡich, ²¹aglaan iḡuḡatilaḡlugich uqaluḡich, akuḡtuḡlugich itqamalugilḡu sut nakuuruat. ²²Piññiḡaḡitchi qanusipayaamiñ pigiitchuamiñ.

²³God-iptuq tutḡiutiḡaḡtitchiruam qaunagilisi piḡuksitchaiḡilḡusi suoramikunnii, ilitḡutchisiḡu, iñuḡutisiḡu, timisiḡu suaḡatuiññiḡumiñḡaḡilugich, pasiñḡumiññiḡilḡu qaikpan Ataniḡput Jesus Christ. ²⁴God ququḡtiksi miḡiḡtuḡisukḡusi ukpiḡnapiaḡtuq, sulii ilaan taḡḡiqsinniḡai taapku. ²⁵Aniqatiit, aḡaayyutisigut.

²⁶Paḡlasigik iluḡaisa aniqatit paḡlatikaanannik ukpiḡtuḡaruat. ²⁷Piraksripiḡivsi Atanikun ukua tuyuutit taḡuḡaḡitquvlugich iluḡaiññun aniqatinun. ²⁸Nagliktuutiḡpa ḡata Atanipta Jesus Christ itḡatigilisi.

^m 5.8 Is 59.17; Ro 13.12; Eph 6.13-17. ⁿ 5.16 Phil 4.4. ^o 5.17-18 Phil 4.6; Col 4.2-7.